

หนังสือส่งเสริมการอ่าน
เรื่อง

บทร่ายกรองของเยาวยชนนักเขียน

พ.ศ. ๒๕๑๙

DOID LIBRARY

0000007381

๓ ๘๐๘๘๑ ๗

๑- ๕๑๖๒

๑๑

ระดับมัธยมศึกษา

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

หนังสือส่งเสริมการอ่าน

เรื่อง

บทร้อยกรอง
ของเยาวชนนักเขียน

พ.ศ. ๒๕๑๙

กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง อนุญาตให้ใช้หนังสือในโรงเรียน

กัวยกรมวิชากรได้จัดทำหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง บทร้อย
กรองยาวชนนักเขียน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาชั้น กระทรวงศึกษาธิการ
ได้พิจารณาแล้ว อนุญาตให้ใช้หนังสือในโรงเรียนได้

ประกาศ ณ วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๒๐

(นายรังสฤษดิ์ เชาว์ศิริ)
รักษาการในตำแหน่ง
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

หนังสือบทร้อยกรองของเยาวชนนักเขียน พ.ศ. ๒๕๑๕ นี้ เป็น ผลงานของนักเขียนระดับมัธยมศึกษาทั่วประเทศได้เขียนเรื่องและวาด ภาพประกอบตามแนวคิด ในการประชุมปฏิบัติงานสัปดาห์เยาวชนนักเขียน ชิงสมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ร่วมกับ กรมวิชาการ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๕-๑๓ กรกฎาคม ๒๕๑๕ ณ สำนักงาน เยาวชนแห่งชาติ ผลงานครั้งนี้แสดงถึงความสามารถของเยาวชนไทยในด้าน การประพันธ์บทประพันธ์ด้วยเนื้อหาอันมีคุณค่าสารประโยชน์ ทั้งในด้านความ กิดและความเพลิดเพลิน รวมทั้งผมขอวาดภาพประกอบและการจัดทำรูปเล่ม อันเหมาะสม ความสามารถดังนี้จัดได้ว่าไม่เป็นรองเยาวชนประเทศอื่น ๆ เลย กรมวิชาการเห็นว่าหนังสือสำหรับเด็กวัยรุ่นที่เขียนและจัดทำโดยเด็กในวัย เดียวกันนี้ จะสนองความสนใจในการอ่านของเด็กในระดับนี้ได้เป็นอย่างดี จึงได้มอบให้คุณหญิงสมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา เป็นผู้ตรวจขึ้นสุดท้าย และกรมวิชาการจัดพิมพ์เป็นหนังสือส่งเสริมการอ่านระดับมัธยมศึกษา หวังว่าหนังสือเล่มนี้จะอำนวยประโยชน์ตามจุดประสงค์ดังกล่าว

กรมวิชาการ

วันที่.....	27 ๗๓ ๒๕๑๕
เลขทะเบียน.....	๙ ๐๖๕๑๐ ๑๖1
ใบปกหนังสือ.....	๙ 8๐8.๒1 ๙

๑ ๕๑๖ ๒

สารบัญ

หน้า

แดนทอง	๓
ผู้กล้า	๑๑
ไพรพนา	๒๐
ราชสีห์คบเพื่อน	๒๖
หลงผิด	๓๒
สุภาสิตคำกลอน	๔๓
หนูอ้อและหนูอ้น	๕๖
เจ้าแพร่	๖๖
ชีวิตชาวนา	๗๓
ขึ้นสวรรค์.....	๗๕
นิทานไทยช่างกับมด	๘๗
แม่จำ.....	๑๐๒
สวรรค์บ้านนา.....	๑๐๘

แดนทอง

เรื่องโดย อุบลศรี เทสดี

ภาพโดย ต้ม โตสิงห์

โรงเรียนมัธยมบางบ่อ สมุทรปราการ

ลมเนือยเนือยพัดมาเวลาเช้า

คณานกเริงร้องลงต่ำเนียง

แสงอาทิตย์เรืองเรืองเหลืองอ่อนอ่อน

ที่พื้นดินเขียวขจีส่งามตา

เสียงนกร้องน้ำไหลใบไม้พลิว

ดังดนตรีบรรเลงเพลงชีวิต

เหล่าปทุมมาลีมีประหลาด

ไมยต้นต้นตั้งตระหง่านชูกำโบ

ไก่อะไรแข่งขันประชันเสียง

ค่อยค่อยเคียงบินคู่เพื่อนภา

ส่งสะท้อนหยาดน้ำค้างค้างบุปผา

แซมพฤษภาหอมระรินชื่นใจจินต์

เสียงลมลิวล่องลอยคอยถวิล

สุขเมื่อยินสำเนียงเสียงเพลงไพร

และระดาชลวันสีที่สดใส

ทั้งไม้ไผ่ไม้โกงกางต่างต่างพรรณ

ป่าภาคเหนือเหลือวิไลไพรท่งสัน

ฟ้า ภูเขา ดอกไม้สายเถาวัลย์
สัตว์น้อยใหญ่อาศัยในไพรกว้าง
ได้อาศัยไพรศรีที่พักพิง
น้ำตกพลูปลิวสู่เบื้องต่ำ
ที่เกาะแก่งกะกระจะจัดกระจาย
บนที่สูงเขียวชอุ่มเป็นพุ่มพฤษภ
หมอกมัวซัวมัวคลุมอยู่ทั่วไป

ธรรมชาติงามเพียงใดใครเล่าสร้าง

ป่าเมืองไทยบัดนี้มีแต่ดิน
จงหันหน้ามารักษาป่ากันเถิด
ตัดไม้ไปเอาไม้ใหม่มาปลูกแทน
ผลของมันเราเองอาจไม่เห็น
ถ้าเราปล่อยอย่างที่เราเห็นเช่นเมืองกาญจน์

สู่ที่ราบภาคกลางไม่ห่างนัก

สภาพพันธุ์มดแดงแสนสบาย
เจ้าพระยาซื้ออันตรกัลลิน
สายโลหิตของคนไทยใช้ทำกิน

ธรรมชาติของท้องถิ่นได้จัดสรร
สารพันจะบรรยายได้เหมือนจริง
หมู หมี่ ช้าง กวางเนื้อ เสือสมิง
กินทุกสิ่งเป็นอาหารสำราญใจ
กระทบถ้ำสาดชานกระเซ็นสาย
เป็นเชิงชายลดหลั่นกันลงไป
เป็นป่าลึกเรียงสลับรับแสงใส
แลวิไลสลับดังประกายอินทร์

มนุษย์เรามาถากถางจนจะสิ้น

แม้แต่สินแร่ธาตุยังขาดแคลน
ป่าช่วยชีวิตชาวไทยให้สุขแสน
อนุรักษ์คงแดนให้ยืนนาน
แต่ภายหลังมันจะเป็นของลูกหลาน
อีกไม่นานไทยคงเป็นทะเลทราย

มีความรักน้ำใจไม่เหือดหาย

มีแม่น้ำมากสายไหลหลังวัน
ของปวงชนชาวไทยใฝ่ถวิล
ฝากชีวิกับธารทองของไพร

ทั้งสองฟากหลากเหลื่องเรื่องเรื่องรุ่ง
 ดังแสงทองผ่องฟ้าอาอาไฟ
 กระตูกสนหลังของชาติอาจเรียกได้
 ประชากรอยู่กินสินอุดม

หลังสู้ฟ้าหน้าสู้ดินถิ่นกำเนิด
 ทำนาข้าวเป็นเสบียงเลี้ยงคนไทย

อนิจจาเสียดายไทยบางส่วน
 ดูกุไทยพวกเราเผ่าหินหา

งามท้องทุ่งรวงทองผ่องสีโต
 ส่องหัวใจไทยทั้งชาติปราศระทม
 ชาวนาไทยเลี้ยงชนไทยให้สุขสม
 เราขอชมชวานายิ่งด้วยจริงใจ

ถึงเหนื่อยยากก็ยังเกิดความสดใส
 นำภูมิใจที่ได้เป็นชาวนา

ใช้สำนวนก้าวร้าวทั้งกล่าวหา
 ว่าชาวนาตั้งกระบือชื้อเหลือใจ

บนแผนที่ที่มีชาติศาสน์กษัตริย์
 มีส่วนหนึ่งซึ่งประกอบขอบเขตไทย
 แลไปสู่อีสานสายธารแห่ง
 แล้งที่ดินไม่แล้งใจไม่ตรีกุล
 ถ้าปีไหนฝนดีก็มีสุข
 อุทกภัยไล่หลังหลังน้ำตา

เรื่องจรัสเขียวชุ่มพุ่มไสว
 แต่มิใช่ดินแดนแสนสมบูรณ์
 อีสานแล้งไซ้จะไร้น้ำใจบุญ
 ดึงน้ำมูลผ่านอีสานชานเมตตา
 ถ้าปีไหนฝนชุกต้องผวา
 ถ้าปีไหนฝนไม่มาต้องอวารถ

หันเข้าสู่ทิศใต้หมายชายฝั่ง
เรือสมุทรลอยล่องท่องสาคร
มะพร้าวยืนตระหง่านไกวก้านกิ่ง
ตรงชายแหลมล้วนเชิงผาศิลาราย
ที่พันทรายวาววาวขาวสะอาด
ตรงน้ำจืดขอบฟ้าน่าชมควน

คลื่นประดังสาดแซ่แลสลอน
เมฆสะท้อนแสงสลับจับน้ำพราย
ยอดสนวิ่งไหวระบัดพัดเป็นสาย
มีมากมายเรียงระดาบพัดพิกัน
ยามแสงสาดสะท้อนใสดังไครสวรรค์
สุริยันไกลจะลับอัสดงลง

อันแผ่นดินผืนนี้เป็นที่รัก
ชาติกำเนิดเกิดไว้คือไตรรงค์
กราบที่หนึ่งกราบชาติที่ราษฎรเกิด
กราบที่สามกราบกษัตริย์ชาติยา

หัวใจภักดีมอบทุกยามตามประสงค์
ขอบบวรจงกราบงามสักสามครา
กราบที่สองชูเชิดศาสนา
เป็นสามครากราบลงด้วยจงใจ

แผ่นดินไทยเปรียบได้เหมือนแม่
ลูกแอบอกแม่ทุกวัย

เผื่ออุ้มชูดูแลจนเติบโตใหญ่
ไม่คิดไกลจากแม่แม่ชีพมรณ

แผ่นดินทองแห่งนี้ที่อยู่ได้
หากวันใดไทยแยกแตกแล้วรอน

เพราะคนไทยสามัคคีไม่มีถอน
ที่จะชุกหวนอนกไม่มี

ผู้กล้า

เรื่องโดย คนชัย การพจน์

ภาพโดย จิตตพล มโนพัฒนะ

โรงเรียนจิตรลดา

วิชชুমมาลาฉน์ที่ ๘

เสียงบ่นยังก้อง
ชวนนกถึงคู่
นกถึงนกรบ
นกถึงเผ่าพันธุ์

จับบั้นเย็นหยัด
แม่เจ็บสังขาร
เพื่อนยอมเพื่อชาติ
เพื่อนยอมเพื่อได้

จับบั้นเย็นน้อย
คอยบ่อบัดเผ่า

ดังสองหอย
เผ่ารุกโรมรัน
ข้ามศพฆ่าฟัน
ผู้กล้าของไทย

บ่อบัดเหตุการณ์
ฤาเสียชีพไป
องอาจเกรียงไกร
พิทักษ์ราชา

เคียงคู่ไทยเรา
ไพร่บิชา

เห็นใจเพื่อนแล้ว

หมายมอบชีวา

เพื่อนฮึดสู้ตม้น

ป้องกันพุทธศาสน์

ไม่เคยถอยหนี

แม้ต้องอัปจน

เพื่อนแก้วผู้กล้า

ตายเพื่อชาติตน

ป้องกันอำนาจ

อาวักษ์บุคคล

เพื่อนมีเหตุผล

ก็ยอมชีพพลี

อิทิสัจฉนั ๒๐

กัณนาคพิไลอุทยะวี

ระเรื่อเรื่อ

แสงตะวันจรสมลึงเมื่อง

ประเทศฐาน

ประภาพะพรวง ณ บัถพี

กระทิงกระทบพิภพประเทือง

ศาสตราจารย์บุรุษชาญ
“ทหารไทย”

อินทรวีเชียรฉันทน์ ๑๑

แม้ว่าจะทุกข์ยาก
ป้องกันประเทศไว้
แม้ฝนจะล้นหลั่ง
แม้แดดจะแผดเผา
ยามเช้าจะหนาวสั่น
เพื่อนอยู่ ณ กลางไพร
ยามเย็นมิเห็นหน้า
นอนพิศตดวง

ประจัญอินทรีรูปละลาน

และวิบากประการใด
ผู้มีวิปทาน
ก็ยังคงกระทำการ
มิระย่ออุท้อใจ
กับพริ้นและทวนไหว
อุระเยือกและเย็นทรวง
ภริยากี่ท่วงทวง
ศศิธรกระจำงตา

อ้าวว่าง ณ กลางไพร
ทอดบนกมลอา

ไอลูกและเมียรัก

คอยหาคนจน

ยามกินก็สิ้นสุข

เปิบข้าวก็เคืองกาย

เจ้าบ่ใครจะรักษา

เมื่อช้ำกมลจน

ไทยชนชาวกรุง

ข้าศึกจะรานรุก

ขึ้นมัวประมาทเกิด

ม่นให้และหวนหา

ทวะจิตก็จำทน

ฤติจักกระโหยหน

บมิสุขสบายกาย

ทุรทุกข์มิเห็ดหาย

และก่กินประทังคน

กรณาวะวังชนม์

จะนี่ยุจะคลายทุกข์

มณ่งประสบสุข

ฤกียังมิหวนไหว

พลฐาจะอาศัย

ชาติอื่นจะแย่งไป

แนวหน้าทหารไทย

ควรเราจะเกิดขึ้น

อิทสังคันทน์ ๒๐

เมื่อวันพรุ่งจะรุกราน
กระหน่ำดี

นรเราจะเศร้าสูญ

ณ พนาจะอาดูร

ทนุจิตทหารหาญ

จะช่วงจะชิงและยึดสถาน

แม้จะอดจะยากจะยากขีว
และเสียขวัญ

ควรประชาชนจะช่วยทหารพลัน
จะเกิดผล

ก็ทุกข์ก็ทนมิห่มแฤดี

ผดุงและร่วมทุกข์กัน

อ้ออรุณสว่างกระจ่างสกุล
ทหารหาญ

ประสาธประสิทธิ์ชัยดล

วิชชุมาลาฉันทน์ ๘
ขอเทิดผู้กล้า
ปกป้องครองไว้

รักษาถิ่นไทย
ให้อยู่ยืนนาน

ยอมเสียความสุข

ยอมสละราญ

ร้อยดาวร้อยเดือน

อำนาจพรชัย

อำนาจชัยสิทธิ์

ให้เลื่องนามา

ยอมทุกข์รำคาญ

เพื่อรักษารา

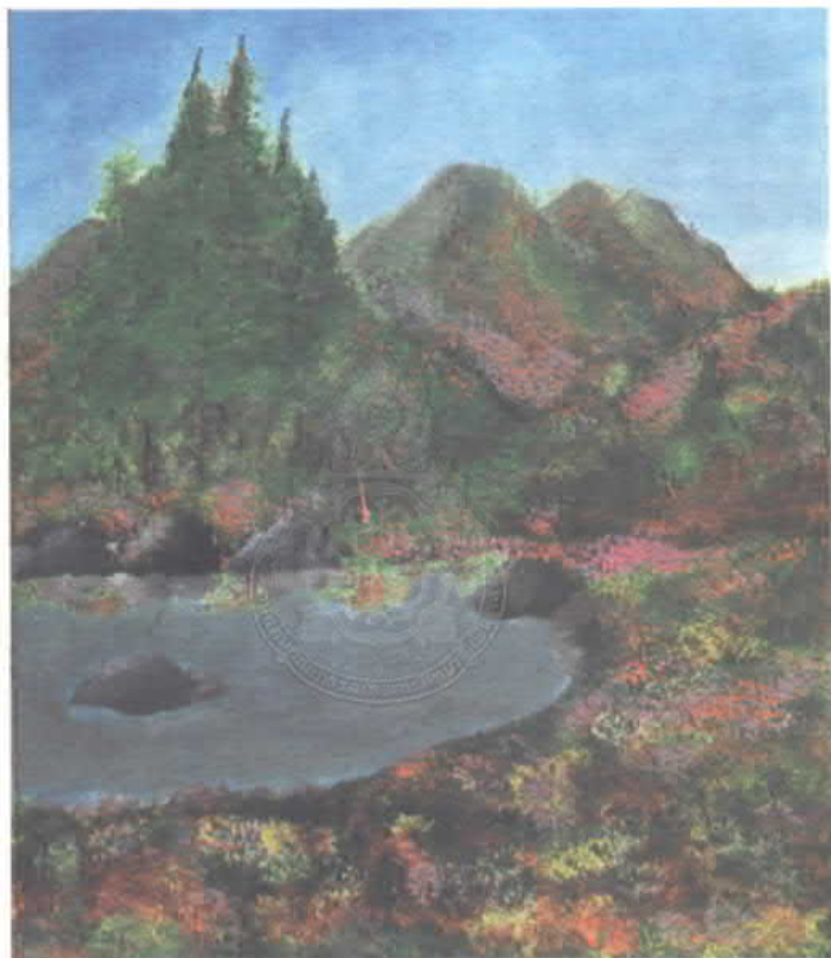
เป็นเหมือนมัจฉา

ให้นักรบกล้า

เพื่อยุติสงคราม

ผู้กล้าหาญเอ

โพรพนา

เรื่องโดย จงดี เตชาสกุลสม

ภาพโดย ศักตชัย เจริญสวัสดิ์

โรงเรียนถึงหาราชพิทยาคม

เรื่องนี้แสดงถึงสุนทรียภาพของธรรมชาติ ซึ่งได้รวมกับภาษา
มาเป็นตัวอักษรและภาพดังที่จะได้ปรากฏแก่สายตาท่านในหนังสือ
เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผู้อ่านคงจะได้รับประโยชน์บ้างตามสมควร

๑. กลิ่นแก้วไชย

หอมเอ๋ยหอมกลิ่นแก้ว
อายเสน่ห์อาบนาสา
ชวนเชิญสู่ไพรพนา
อวลอบหมายรบเร้า

ไชยมา
ยั่วเย้า
แดนดั่ง สวรรค์เขย
จิตเคลิ้มเคลิบตาม

๒. ไพรพนา

งามงามหาความจิตแท้
แลตระการโอฬารลึก
ไครหนอช่างหาญนีก
ปลูกแต่งสูงราวคำ

พรรณพฤกษ
อ่าล้ำ
สรรค์เสก
แผ่นพันแมนสรวง

งามปวงอาณาจักรกว้าง
 จักรกฤตเสียดเสียงชัย
 เรไรร่วมดำเนิน
 สักคี่ไพร่ดีดร้อง
 ๓. เพชรมาลี

รุกขพรรณสีหาลากลิ้น
 เหลืองแสดแดงยวนจิต
 งามชื่นมโนนิตย์
 ดุจเพชรวงจากฟ้า

เกินเย็น
 เสนาะซ้อง
 ขับกล่อม
 โลดร้องรับขวัญ

ชวนพิศ
 เต็ดคว่ำ
 งามยิ่ง งามตา
 ฝากหล้าโลมดิน

รวรินกลิ่นดอกไม้
เอิบอาบราวจักเพื่อน
แจกปาริชาติเตือน
มนต์แห่งไพรสาปไว้

๔. ท้องพระโรงไพร
มาถึงสนสนพลัว
เอนสายอวดกิ่งไกว
คือท้องพระโรงไพร
ใบสนซู่เสียงลั่น

มาเยือน
สติไซ้
ถึงอดีต ชาตินา
ตื่นต้องตะลึง

หวิวไหว
ทัวถ้วน
พนาพฤษ
ทิพย์แท้ชวนทวม

งามคุณงามเลิศล้ำ
 เหลืองสดงามสดสี
 คือโคมอำไพ
 ร่วงหล่นดังฝนแถม
 ๕. วังวารินทร์

วาวแววลานแก่งแก้ว
 ธรรมชาติบรรจงจินต์
 ภมร่วนวนบิน
 ลายปีกผีเสื้อไซ้

มาลี ไตเอย
 แต่งแต้ม
 เพรวเพริศ
 หยาดย้อยไยแพรว

วารินทร์
 เสกไว้
 บานเบิก
 นับได้หลายสี

๖. ภูเสียดฟ้า

ลีลาเหยาะเหยาะเท้า
 ปีนป้ายตะกายดู
 ลมโบกพัดหวิวหวู
 สูงลิ่วลมหวัดซ่า
 เดี่ยวเดี่ยวโดดเดี่ยวล้ำ
 ผืนหม่นทนมเห็นบกาย
 ทานลมเสียดเจียนวาย
 ลมพัดคจกภูผ้อ

ทางภู
 เหนื่อยล้ำ
 ทนาวเห็นบ
 สันสะท้านซ่านเสียว
 เดี่ยวดาย
 บ่ท้อ
 วางชีพ
 ห่อนเว้นโมงยาม

๗. อาลัยดอกกุณ

หวามหวามอาทิตย์คล้อย
 ฝู่นกกาโบยบิน
 ฝนคุนลิวลงตฤณ-
 มนต์ป่าสะกดเร้า

โลมดิน
 สู้หย้า
 ซาติคัง พรหมทอง
 ออกเร้าอาลัย

๘. คำอธิษฐาน

ไพรพนาแดบเลศล้ำ
 มีค่าใดมาเกิน
 มนต์ไพรย้วยวนเขิญ
 และจักปรากฏให้

เลอเย็น ยอเขย
 เปียบได้
 ยังถิ่น ถวิลนา
 สืบไว้กาลเสถียร

ราชสีห์คบเพื่อน

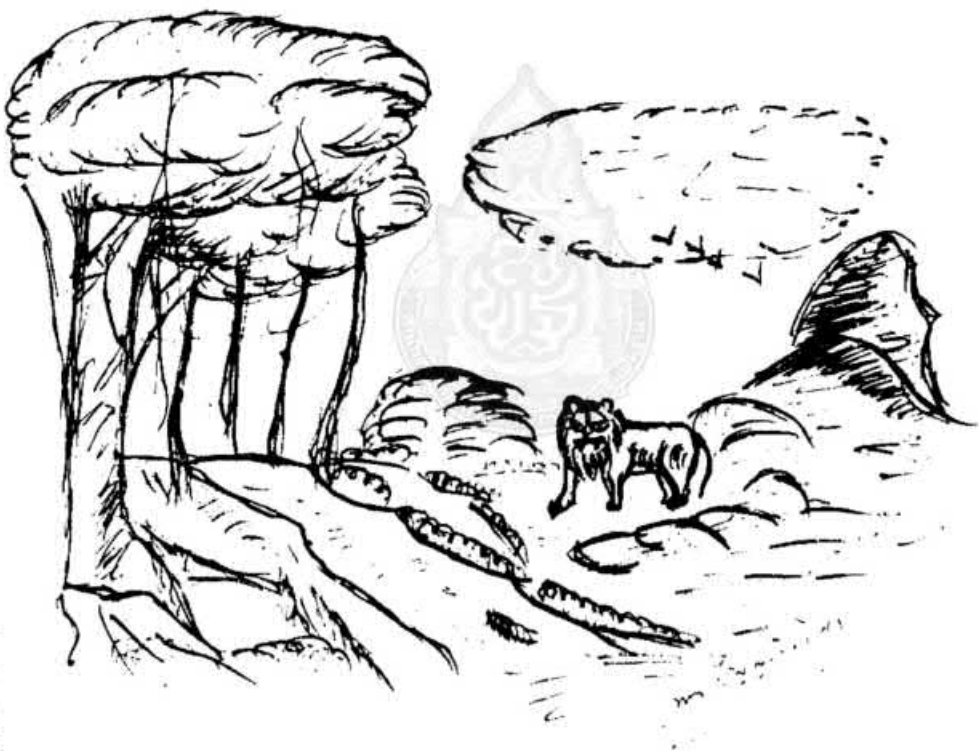
เรื่องโดย ชัยสิทธิ์ เปลื้องทุกข์

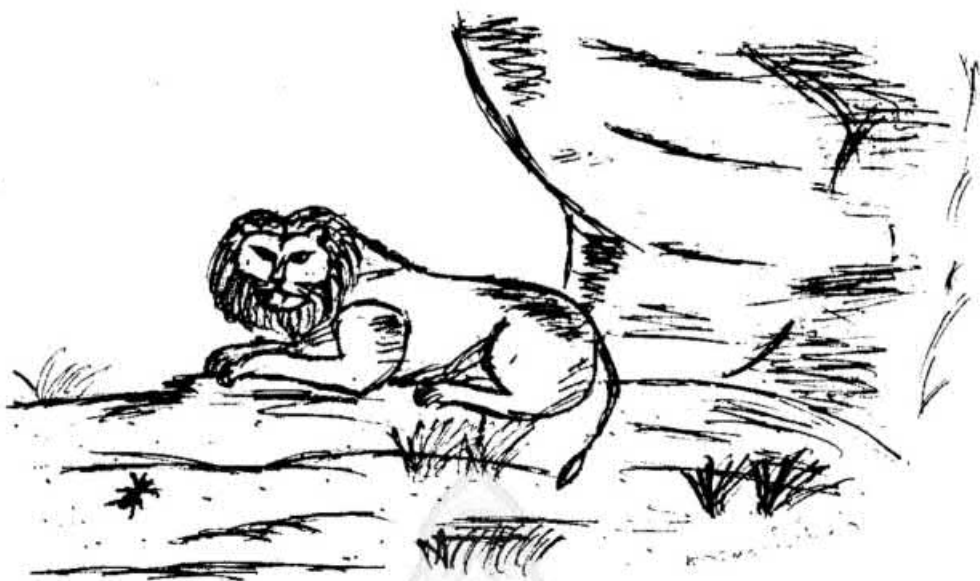
ภาพโดย พนอ ชัญญะกิจไพศาล

โรงเรียนวัดราชธิวาส

ณ แดนไพรในป่าหนาแควศ
อยู่ตัวเดียวเปลี่ยวเอยามานานปี
แต่เลือกพบคบมิตรที่จิตภักดี
ผู้ใดมีกายานำเกรงกลัว

เป็นขอบเขตแดนดินถิ่นราชสีห์
คิดอยากมีเพื่อนพ้องคล้ายหมองมัว
ผู้ใดมีศรีศักดิ์ก็รักทั่ว
ก็รักรวตติจิตไม่คิดเลือน

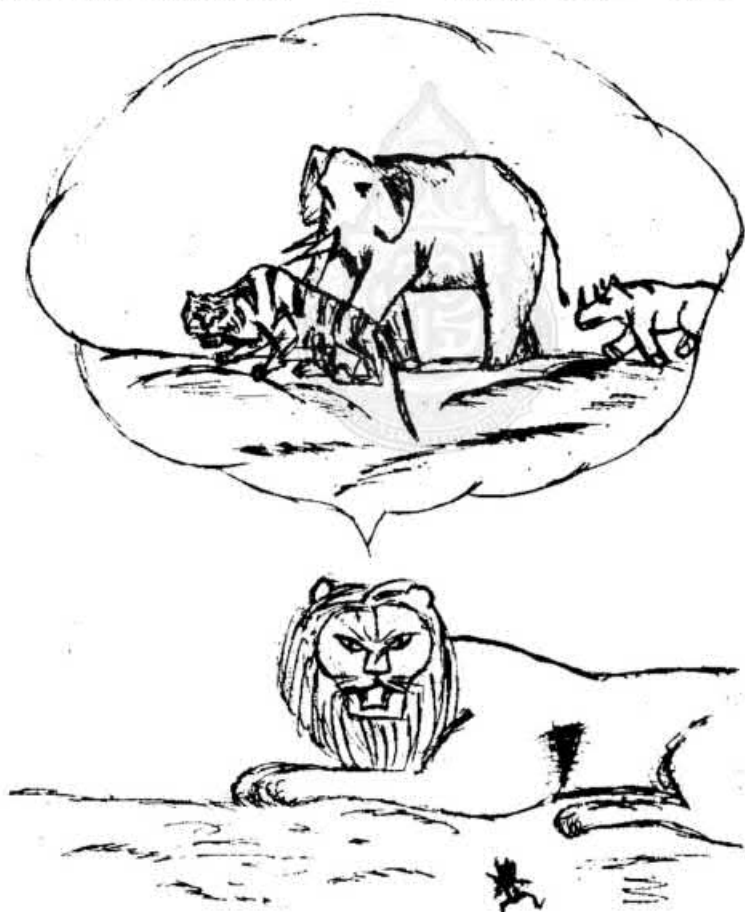

วันหนึ่งมดมาพบประสบสิงห์
 ฉันทพบกับแกไม่แซเชือน
 สิงห์ว่า “ชะมदन้อยผู้ต้อยศักดิ์
 ว่าเพื่อนที่ฉันจะคบไม่หลบจร
 ต้องบึกบึนองอาจเก่งกาจกล้า
 อึกศักดิ์ศรีมากกว่าใครใคร
 ส่วนตัวเจ้าร่างน้อยเพียงน้อยนิด
 จะคบค้าแกไชร์ไม่มีวัน
 จะเปรียบไปให้เห็นก็เช่นว่า
 ยังได้ใช้เป็นกระดานปลุกบ้านดี
 มดได้ฟังวาจาพญาสิงห์
 เพียงคิดไว้ในฤดีคงมีวัน

ไม่เกรงกริ่งถามไปว่า “ไฉนเพื่อน
 เป็นเสมือนเพื่อนกันตราวันมรณ”
 มาสมัครเป็นเพื่อนกันฉันจะสอน
 ต้องขึ้นชื่อลือกระฉ่อนทั่วดอนไพร
 มีศักดิ์ล้าเลิศประเสริฐใส
 ฉันทยอมให้คบเล่นเป็นเพื่อนกัน
 จะมาคิดมอบจิตเป็นมิตรฉัน
 ประโยชน์อันใดใดก็ไม่มี
 ถ้าเป็นต้นพฤษภาพนาศรี
 ส่วนเจ้านี้เป็นได้ไม้จิ้มฟัน
 ก็ย็นนั่งสงบใจไม่ไหวหวน
 ที่ตัวฉันจะกลับคำสิงห์จ้านรจ

มาวันหนึ่งราชสีห์มีความทุกข์
เพราะแมลงหนึ่งเข้าไปอยู่ในกรรณ
เต้นเร้าเร้าตัวด้นอย่างสันคิต
บางครั้งรำทำที่พิรพิไร
ฝ่ายเพื่อนฝูงวงศ์กษัตริย์
เพียงแต่หาอาหารให้รับใช้กัน
แสนสงสารสิ่งจึ่งคลุ้มคลั่งจิต
ร้องไถ่ถามใครใครผ่านไปมา

ต้องนอนซุกเจ็บหนักหนา
ทำใจมันก็ไม่ออกซ้ำชอกใจ
เอาหัวขวิดแหวะพื้นยืนหม่นไหม้
บางครั้งร้องก้องไปในไพรวัน
ก็ไม่อาจแก้ไขสิ่งใดนั้น
ฤทัยวันก็คิดเบื้อเหลื่อระอา
ออกจากถ้ำที่สถิตเที่ยวโหยหา
ท่านรักษาข้าได้ไหมช่วยให้ที่

สิงห์เห็นมดผ่านถ้ำจึงย้าเรียก
ว่ามดเอ๋ยมดจำช่วยข้าที่
มดจึงเอื้อนเอ่ยถามมีความว่า
สิงห์ตอบพลันทันใดไม่เมินเมย
มดร้องบอกมามะข้าจะช่วย
แล้วคลานเข้าไปในกรรณพลันมองแล
เข้าย้อยุดจุดกระซากลากแมงออก
สิงห์ก็หายเจ็บปวดรวดร้าวกรรณ

ส่งเสียงเพรียกร้องขานหวานเต็มที
อย่าเพิ่งหนีเข้าไปอย่างใครเลย
แล้วเพื่อนท่านหนีหน้าไปไหนเอ๋ย
ว่ามดเอ๋ยเขาเบื้อข้าไม่มาแล
มิให้มัวช่วยได้ด้วยใจแน่
ก็พบแม่แมงคาเรืองตัวเรืองพลัน
ไปทั้งนอกรูหุมิรู้วัน
ความสุขสันต์เข้าครองความหมองคลาย

สิ่งกระโดดโลดเต้นอย่างมีความสุข
 สิ่งชอบใจไม่วางอย่างมากมาย
 มดบอกว่าไม่เป็นไรที่ได้ช่วย
 ไ้มดเอ๋ยข้าเคยผิดคิดอภัย

ความทนทุกข์อาดูรสูญสลาย
 นัยน์ตาหมายบอกข้าซึ่งน้ำใจ
 เพราะกลัวสิ่งที่จะม้วยชีพทักษั
 ต่อ^{นี้}ไปเป็นมิตรแท้อย่างแน่นอน

นิทานเรื่องนี้หาเป็นภาษิต
 ว่ายามจะคบเพื่อนนั้นฉันขออน
 แต่จงดูให้ซึ่งถึงดวงจิต
 ถ้าเขารักเราครันมันฤทัย

จงใคร่ครวญเถิดมิตรไซ้คิดสอน
 อย่าเห็นแก่ศักดิ์ก่อนจะร่อนใจ
 แล้วก็จงรุ่นคิดถึงนิสสัย
 ก็จะได้คบเถิดประเสริฐเอย

หลบพิก

เรื่องและภาพโดย วังระ ปานเอี่ยม
โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

๕ ๗ ๙ หงนกเพื่อ	นิทานก่อนนอน	มักเขียนเป็นกลอน	เป็นภาพหรือฉันท
	ให้เด็กอ่านกัน	โดชั้นทุกวัน	ได้เป็นคนดี
	จะเล่านิทาน	เป็นเรื่องสมาน	น้ำใจไม่ตรี
หากทำลายล้าง	ความสามัคคี	ชาติคงไม่มี	คนเป็นเพื่อนกัน

สิงโตใจดี
เป็นถึงเจ้าป่า
เลี้ยงสัตว์มากครัน

ล้วนต่างเกรงใจ
ตัวโตทำผิด
เจ้าป่าจัดการ

ครึ่งหนึ่งยังมี
อยู่ในไพรสณฑ์
หรรษาสารพัน
ให้สุขสำราญ
สัตว์เล็กสัตว์ใหญ่
สิงโตมานาน
คิดเป็นตัวพาล
ลงโทษลงทัณฑ์

สัตว์อื่นสบาย
หากสัตว์พลัดที่
สิ่งใดประกัน

สัตว์น้ำสัตว์บก
กว้างแก่งสมัน
ไถ่ฟ้าส่งเสียง

ป่าจึงสงบ
แก่เจ้าป่าพลัน
หลงข้ามเขตชั้นเค
จัดอาหารเลี้ยง
ลิงช้างค่างนก
นกเขานกเอี้ยง
ต่างยืนมองเมียง
สำเนียงแจ่มใส

ความสามัคคี
จะช่วยเหลือกัน
แม้ตัวห่างไกล

มีใจรักใคร่
ไม่คิดถึงกาย
ข้างหนุเพื่อนกัน

ทุกตัวล้วนมี
ไมตรีน้ำใจ
หากเกิดเพทภัย
ใจส่งถึงกัน
สัตว์เล็กสัตว์ใหญ่
สดใสสุขสันต์
ว่าคนละชั้น
มิเห็นเป็นไร

หมาบ้าตัวการ
หลอกให้สิงโต
ผูกมิตรแดนไกล

ไม่รู้ที่ท่า
ว่าตนหลวมตัว
ไม่เคยรู้ลน

ต่อมาไม่นาน
วางแผนบาตรใหญ่
ออกเดินทางไป
กับสัตว์ต่างถิ่น
สิงโตเจ้าบ้า
อุบายหากิน
หลงกลจนสิ้น
ของอันธพาล

เกษมเปรมปรีดิ์
เข้าต้อนสัตว์เล็ก
กินอ้อมอีกนาน

เพื่อหาโอกาส
บังคับขู่เข็ญ
“เฮ้ย น่ตัวข้า

หมาบ้าได้ที
วาดลายรุกราน
ไว้เป็นอาหาร
กว่าสิงโตมา
ทำแบ่งอำนาจ
แสวงเป็นเจ้าป่า
ให้สัตว์วันทา
เป็นเจ้าแห่งไพร่”

ให้หนักกระจอก
“สิ่งโตมหึมาแรง
ก่อนตายบอกให้

จึงบอกพวกเพื่อ
ระดมมวลชน
ประชุมแน่นแฟ้น

เปิดทางชีวิต
เราเคยยากไร้
เคยถูกรุกราน

มาแล้วบัดนี้
ที่ทุกข้อมนาน
อดอยากอาหาร
จากพวกเหี้ยมโหด

ให้กลัวและเกรง
แต่มาบัดนี้
หมาป่าราชา

หมาป่าแกล้งหลอก
บอกข่าวแดนไกล
สิ้นชีพตักษัย
ตัวข้าเป็นแทน”
กระจอกหลงเชื่อ
ส่งข่าวทั่วแดน
ปลุกพลนับแสน
แล้วแจ้งเหตุการณ์

เราถูกข่มเหง
สัตว์ใหญ่นานา
พี่น้องของข้า
ปกครองแผ่นดิน

เลี้ยงเราอันพี
ให้เป็นหัวหน้า
ทัมทั้งสน

ได้ยื่นคำบอก
ว่าได้เป็นนาย
ทุกเย็นค่ำเช้า

ลบล้างไมตรี
หลอกให้เป็นนาย
ไม่คิดให้ไกล

เรื่องนกกระจอก
“ตัวข้าจะได้
เพราะตัวข้ามี

หมาป่าใจดี
ให้อาหารกิน
เหล่านกทั้งถิ่น
สยบแก่เรา

ฝูงนกกระจอก
หลงกลเชื่อเขา
ผืนอย่างมัวเมา
สำราญบานใจ
หมาป่าได้ที่
ของสัตว์ในไพร
สัตว์เล็กสัตว์ใหญ่
จึงแตกสามัคคี
เพื่อฟังคำบอก
ปลุกระดมดี
เป็นนายครานี้
ร่างกายกำยำ”

ยืนขวางเสียไว้
มันร้องตะโกน
ยังมายืนทำ

“ข้านเห็นชอบ
ตัวข้านช
บ้ำจึงสำราญ

จะโคดเข้ากัด
ล้มช้างเพียงตัว
จะหนีซ่อนเร้น

ช้างบ้าตัวใหญ่
เสียจึงถลา
อ้ายช้างเจ้ากรรม
เจ้ากเจ้าการ
ช้างจึงร้องตอบ
ว่าเจ้าตัวพาล
สมควรทำงาน
เจ้าไม่ควรเป็น”
เจ้าเสือโกรธจัด
ให้เล็ดกระเซ็น
สัตว์อื่นได้เห็น
ปล่อยข้าเป็นนาย

คิดสังหารโหด

ขึ้นบนคอช้าง

ช้างรู้ובาย

ลงนอนต้นพราต

เสียงดังอึงมี

ช้างโกรธหนหัน

สัตว์บ้าต่อสู้

“ยะ ย้า ถ้าสัตว์

ตัวข้าเป็นใหญ่

ว่าแล้วกระโดด

กั้ดตรงที่หมาย

หวังกั้ดให้ตาย

ใช้วงฟาดฟัน

เสือถูกงวงฟาด

สัตว์อื่นล้อมพลัน

ตักันพลัน

ฆ่าเหยียบบรรลัย

หมาบ้าเฝ้าดู

ยั้มอย่างเจตนา

พวกนั้นตายไป

ได้ครองไพรวัน

ด้วยจิตเลวทราม
ทำลายผู้อื่น
สัตว์ต่อสู้กัน

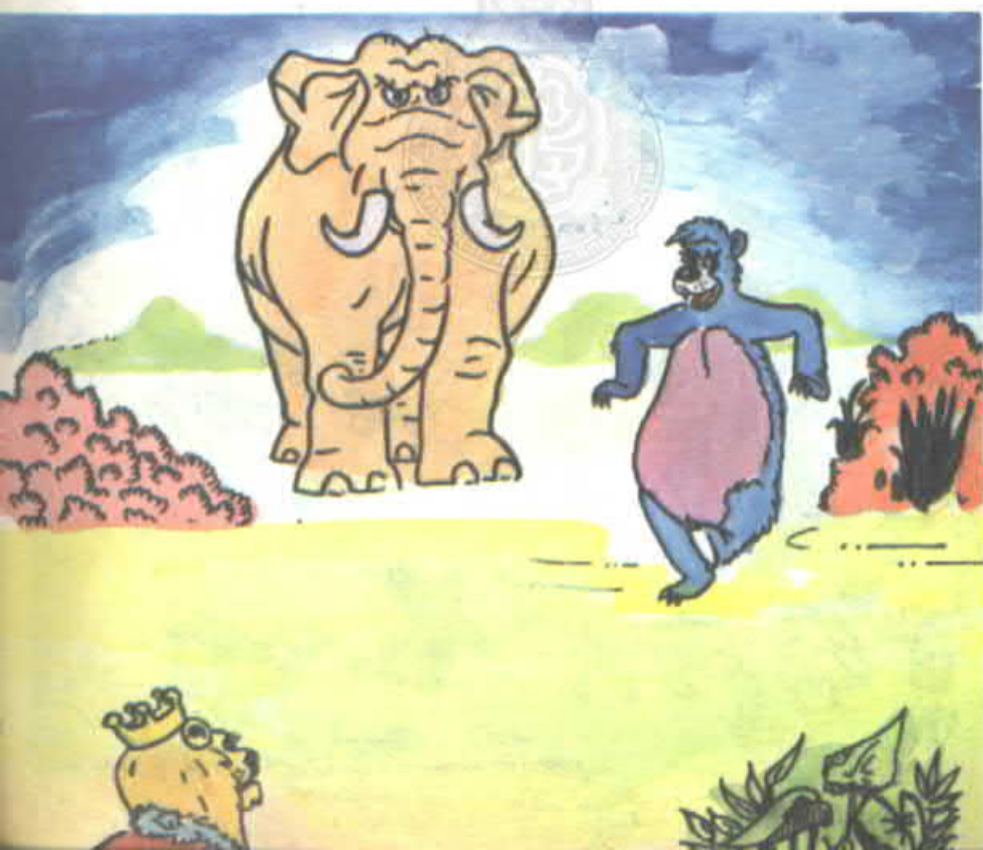
กวางแม่ลูกอ่อน
นอนอยู่ชายป่า
เพราะถูกฆ่าตาย

เกิดความโมโห
อ้ายเจ้าหมาบ้า
จึงเดินกลับตาม

ป่าเกิดสงคราม
ของหมาบ้านนั้น
หวังตนสุขสันต์
พินาศวอดวาย
มีสัตว์หนึ่งซ่อน
จึงพ้นอันตราย
ไม่พบสหาย
ในเหตุสงคราม
กล่าวถึงสิ่งใด
หลงเชื่อสัตว์ทราม
คิดร้ายลามปาม
ทางตงพงไพร

สิงโตเห็นกวาง	นอนอยู่ข้างทาง	จึงมีน้ำใจ	เดินเข้าไปถาม
	ว่าเหตุไฉน	จึงออกมาไกล	เกินเขตพนา
กวางร้องสะอื้น	พูดอย่างกลัากลืน	เหตุที่จากมา	เพราะเกิดเรื่องร้าย
	โดยอ้ายหมาบ้า	ยุ่งพวกข้า ๆ	ให้คิดตักัน
สิงโตตกใจ	มีน้ำเป็นได้	ตัวร้ายคือมัน	เร็วเข้านางกวาง
	เร่งรีบเร็วพลัน	กลับไปฆ่าฟัน	หมาบ้าตัวมาร
ยื้อนกล่าวยังบ้า	ถึงสัตว์นานา	ล้มตายกลางลาน	บางตัวยังสู้
	เหมือนหนึ่งจะผลาญ	บางตัวซมซาน	กลานหลบเข้าพง
สิงโตกับกวาง	เดินไปตามทาง	เพื่อเข้าป่าดง	พบหมึกกับช้าง
	จิตร้ายประสงค์	มุ่งคิดจ้านง	จะรุมสิงโต

มีฤทธิ์บ้า
ทั้งสองเปลี่ยนใจ
กลับร้องไห้

จึงบอกความใน
มันอยากเป็นนาย
ที่ข้าเคยนั่ง

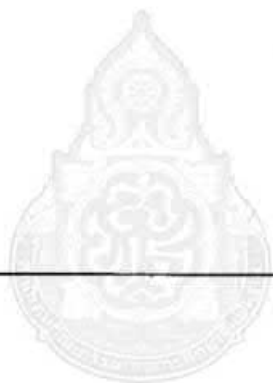
สิงโตเจ้าป่า
พลั้งอีกไซ
เลิกคิดวางโต
เล่าเรื่องให้ฟัง
เจ้าป่าเข้าใจ
ว่าหมาป่าคลั่ง
อยากได้บัลลังก์
เอาไว้อครอบครอง

ต่างรู้แจ้งชัด
ถ้ามีวามกมุน
คงจะไม่มี

เป็นสิ่งที่ดี
จรรโลงประเทศ
พวกเราชาวไทย

สังสารสัตว์
น้ำใจไมตรี
แก่งแย่งชิงดี
ผู้ใดสุขใจ
ความสามัคคี
ช่วยโลกสดใส
ให้เอิกเกริกไกร
ช่วยกันทำดี

สุภาวษิตคำกลอน

เรื่องโดย ประทุม สุขล้ำ
ภาพโดย สามชัย ศุภพิทักษ์
โรงเรียนมัธยมบางบัว

ขนทรายเข้าวัด

ในความหมายคำนี้ซึ้งคำ
เป็นมหาสมุทรพญานับไม่ไหว
มีประโยชน์ต่อประเทศทุกเขตไป
เพราะน้ำใจไมตรีมีต่อกัน
จากความหมายคำนี้มีอยู่ว่า
ชาวประชาที่มีจิตคิดสร้างสรรค์
ทั้งหญิงชายช่วยจริงทุกสิ่งอัน
สารพันที่จะช่วยด้วยความดี
แม้จะแสนหนักเหนียวหรือเมื่อยล้า
ชาวประชาที่ปรีเปรมเกษมศรี
ด้วยอำนาจผลบุญหนุนทวี
ไม่เป็นที่อวดดีร่อนฤทธิ์
ถึงแสงใดพันแสงที่แรงกล้า
มีอาจพราวพลังแสงแห่งจิตได้
ด้วยฉันทะวิริยะกะบัจจย
พร้อมมอบให้หมู่สงฆ์คงถาวร
การกระทำเช่นนี้ดีที่สุด
ชาติมิหยุดความเจริญสโมสร
ศาสนารุ่งเรืองเฟื่องขจร
ความอวดดีย่อมไม่มี ณ ที่ใด

กำแพงมืงประตุมืด

อันคำพูดพูดยากมากด้วยเรื่อง
หากจะพูดควรจะดูคำความ
ไม่พูดมากจะจงประสงค์ว่า
อย่าว่าใครต่อหน้าประชาชน
ฟังว่าดำเนินเสียงลอยล่อง
แม้กำแพงทว่าหนากยังมี
ทั้งประตูทปดมืดซัดแน่น
เปรียบเสมือนประตุมืด

ทั้งสนเปลืองพลังงานกาลไม่สม
ใช้คำคมกล่าววจีตรีสุนทร
เป็นเชิงตำเหน็บแนมแกมคำสอน
พอคนจรงจึงประเดิมเริ่มพาที่
ไปทุกช่องเหมือนแสงกระจายสี
หลุดพ้นความตามาจา
เสียงยังแผ่ไปทั่วทุกทิศา
เป็นสื่อพาต้นเหตุและเภทภัย

ฝนตกไม่ทั่วฟ้า

อันแผ่นดินของเราเราควรรัก
เป็นฐานแห่งชีวิตถ้าคิดไป
พระผู้ผ่านสมบัติขัตติยะ
ช่วยเหลือราชบุรุษให้อยู่อย่างมั่นคง
พระองค์เยี่ยมไพร่ฟ้านานาเผ่า
แม้สมเด็จพระราชินีศรีประชา

แน่ตระหนักรักให้ยิ่งกว่าสิ่งไหน
เหมือนร่มโพธิ์ร่มไทรที่ใหญ่ยิ่ง
เผ้าทรงพระตำริตรีประสงค์
เกียรติดำรงชาติไทยได้พัฒนา
ตามชนเขาบุกกดงพงพกษา
พระธิดามาด้วยช่วยภูมิ

อันพระทัยของล้นเกล้าเราชาวข่ง
 ผืนแดนทองของไทยใครอย่า
 แม้ลาเขตปฐพีที่ตรงไหน
 เรารักษาดียังชีพก็แล้วกัน
 แผ่นดินไทยถิ่นทางกว้างขวางมาก
 พระองค์ส่งน้ำพระทัยให้ไหลริน
 แต่กระนั้นยังมีช่องระหงระแหง
 โดยปลุกปั่นคนเมืองหลวงให้คิดไป
 จึงมีคนไม่รักชาติศาสน์กษัตริย์
 เราควรตั้งจิตสร้างทางดีครั้น

จนติดต๋มม่นรักสิทธิ์ศักดิ์ศรี
 ตัวเรานี้ย่อมตายวายชีวัน
 เราจะไปขึ้นสู่อะไรไม่หว่น
 ไม่ไว้พันเอื้อยอ่ายหน่าอาจึน
 แสนลำบากที่จะไปได้ทุกถิ่น
 สู่แดนดินกันดารสถานไกล
 ค่อมมิวนิสต์แอบแฝงเข้าแข่งได้
 กษัตริย์ไม่ห่วงใยให้ทั่วกัน
 คิดกำจัดมวลมิตรมีดมหันต์
 เพราะแผ่นดินไทยนั้นเป็นของเรา

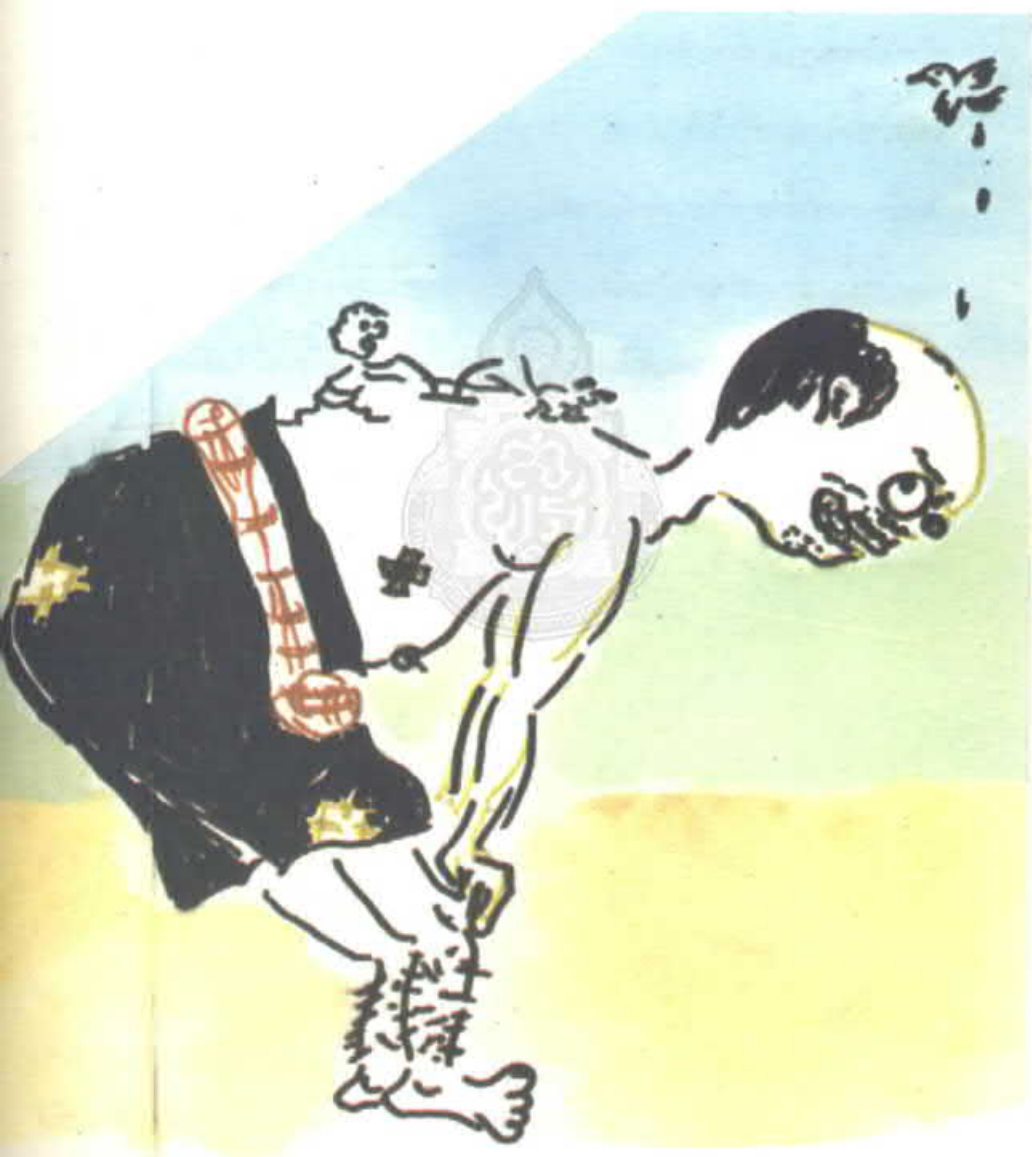
ตำนานหลังคน

การนำใจไมตรีนั้นมียาก

เพื่อเตือนใจให้เราเผ่าค่านิ่ง

จึงขอฝากความคิดสักนิดหนึ่ง

ใคร่ควรวงถึงเหตุการณ์ของบ้านเมือง

ว่าจะทำฉันใดให้ไทยรัก
 เชิดชูชาติศาสนาพารุ่งเรือง
 ในความคิดของฉันทันนั้นมัว
 ยังทับถมชาวนาผู้ตรากตรำ
 แม้จะหนักอย่างไรไม่เคยบ่น
 ทำเลียงชนทั้งชาติหยาดเหงื่อพลี
 ก็เพราะเหล่าพนาษิตคิดไม่ซื่อ
 เห็นแก่ตัวชั่วชาติขาดเมตตา
 ขอรอนฝักพ้อคำเมตตาบ้าง
 จงเห็นใจไทยด้วยกันอย่ากล้าเกิน

ให้รู้จักสัจย์ชื่อระบือเรื่อง
 ไม่ฟังเฟื่องอำนาจชาติศีลธรรม
 เช่นพ่อค้าร่ำรวยแล้วมีหน้า
 สู้เหยียบย่ำทำกินอย่างยินดี
 เขาอดทนทุม่ร่างกายมีหน้ายหนี
 แม้กระนั้นยังถูกกดลดราคา
 ซึ่งก็คือบุคลลันตันทา
 กดสินค้านำโลหิตคิดแต่เงิน
 อย่าจัดจางใจดำทำห่างเหิน
 ขอชี้เชิญโปรดด้วยช่วยการณ

หนูอ้อและหนูอัน

เรื่องโดย สุดฤทัย พันธุ์แสน
 ภาพโดย จันทิมา อุตชัยวัฒน์
 โรงเรียนจิตรลดา

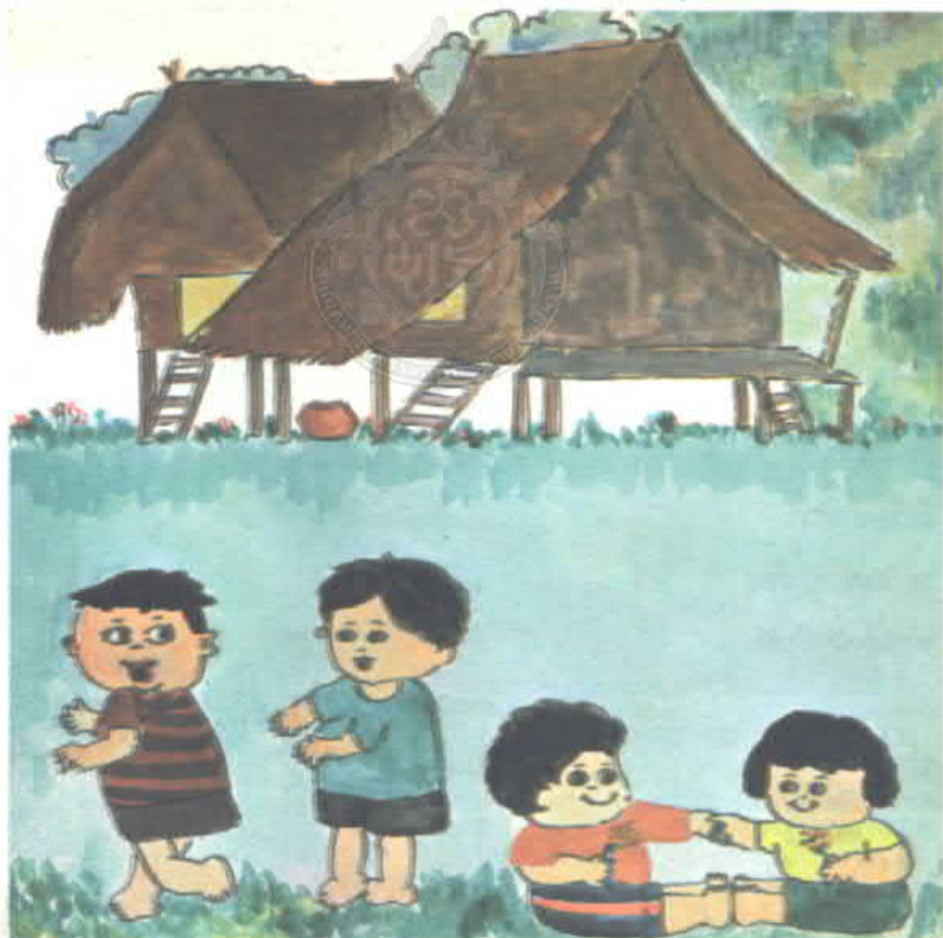
มีเรื่องเล่าว่า
ณ หมู่บ้านน้อย
หักล้างถางไพร
ปราศจากทุกข์
ต่างคนทำงาน
แม้ไร้ทรัพย์สิน

ก่อนกาลนานมา
ในป่าแดนไกล
มีผู้อาศัย
ทำมาหากิน
อยู่อย่างเป็นสุข
ในเขตแดนดิน
สำราญอาภิน
แต่จิตเมตตา

ตั้งหน้าปากบัน
มีลูกตัวนิด
สุขเสมอรา

จากเช้าถึงเย็น
ทั้งชวนเพื่อนมา
ที่บ้านของตน

ครอบครัวหนึ่งนั้น
ทำไรไถนา
ขึ้นจิตหนักหนา
ชื่อว่าอ้อ อัน
พี่น้องรักเล่น
เล่นสนุกชุกชอน
เฮฮาหลายหน
สนุกเหลือใจ

ไปในป่าเปลี่ยว
ยังคงติดวัน
ชวนเพื่อนหนีไกล

ทั้งสี่ลมทุกซึก
ก็พาหลาอย่าง
วิ่งเล่นซ่อนหา

วันหนึ่งชวนเที่ยว
พ่อแม่ให้ไป
ตื้นตื้นให้ได้
เล่นตามพนา

เล่นกันแสนสนุก
มัวเพลินทรรษา
ไล่จับพลับดา
วิ่งวันขึ้นบาน

เด็กเด็กยังหลง
อาทิตยตกแล้ว
ดับความสว่าง

เด็กเด็กหวาดกลัว
โอบ้านจะนี้
สัตว์บ้านบรื้อ

พอดกคำลง
อยู่ในตงดาน
ความมืดคืบคลาน
ของเด็กหม่นน้อย
บัดนี้มืดสลัว
อีกทั้งเศร้าสร้อย
พ่อแม่คงคอย
นำกลัวหนักหนา

มีแต่มีตมน
เด็กมิได้นอน
ต่างหิวหนักรักษา

ในป่ามากมี
พูดถึงสัตว์ร้าย
ทำให้เด็กพรัน

กลางพงไพรสณฑ์
อับแสงจันทร์
พักผ่อนกาย
มานั่งรวมกัน
บ้างเล่าถึงผี
ต่างกลัวตัวสั่น
ทำลายชีวัน
หวาดหนักร้ายพาล

ได้แต่เฝ้ารอ
เป็นห่วงหนักหนา
รอคอยแสนนาน

หมายจะไปค้น
ทั้งเตรียมอาหาร
ไม่ต้องสงสัย

มองเห็นรางวัล
สองข้างเป็นดวง
นกยูงเกาะคอน

กล่าวฝ่ายแม่พ่อ
ลูกไม่กลับบ้าน
ไม่กินอาหาร
จึงตัดสินใจ

จึงชวนกันค้น
หาในป่าใหญ่
เพื่อพบยาใจ
ทิวโหยแน่นนอน

ไฟฉายส่องทาง
เป็นทางสัญจร
พวงห้อยแลสลอน
ร้องก้องพงพี

เสียงเด็กทั้งสี่
รีบแหวกหญ้าไป
พบเด็กทั้งสี่

ทันใดได้ยิน
ว่าให้โตก็
บัดนั้นทันที
น้ำตานองหน้า

ต่างหยุดร้องไห้
พอหายตื่นเต้น
ของที่เตรียมมา

ต่างกันตำรา
เด็กเด็กทั้งหลาย
ไม่เชื่อผู้ใหญ่

เด็กแสนดีใจ
เข้ากอดมารดา
ร้องทิวหนักหนา
แบ่งปันกันไป
แล้วจึงกลับบ้าน
ชื่นบานสุขใจ
จงจำเอาไว้
จะได้ทุกข์เอย

เจ้าแพร์

เรื่องโดย ดวงใจ อรุณทัต

โรงเรียนจิตรลดา

ภาพโดย สุรเดช ถิ่นะเสน

โรงเรียนสาธิตเกษร

เรื่องราวที่ประทับใจได้ฟังมา
 วังทองกลางชื่อแหล่งแห่งตำบล
 นามทิดแฝงผู้พ่อพนอแม่
 ไม่มีข้าวพอประทังยังชีวา

จากน้ำอาพาเขียนเพียรฝึกฝน
 มีครอบครัวยากจนทนทำนา
 มากสุนัขห่มแก่แก่นักหนา
 ทั้งคนหมาอดโซ่หัวใดกัน

ฝ่ายลูกชายคือแพรวได้แลเห็น
แล้ววางยาเบื่อหมาเวลาวัน
ฝ่าหม้อก็ไม่ล้างวางเอาไว้
ไม่รู้แจ้งแห่งกรรมจะทำตน

จึงจำเป็นฆ่ามาให้อาสย
เอายาอันฝนฝ่าหม้อเพราะชุกชน
มิสนใจว่าจะเกิดเหตุหมองหม่น
บันดาลคลทบัณทุกขทั้ว

เวลาเย็นแม่พ่อพอกลับบ้าน
 หลังทำงานเก็บผักจากไพรศรี
 ได้ขี้เหล็กมากมายหลายกำมี
 ตั้งใจจะทำแกงแบ่งกันกิน
 ไม่รู้ว่าลูกชายทำร้ายหมา
 ใช้ฝ่าหม้อฝนยาเบื่อเหลือถวัล
 ทั้งต่างเห็นน้อยเมื่อยลาค้องหากิน
 แม่ยุพินรีบเข้าสู้เหยาเรือน

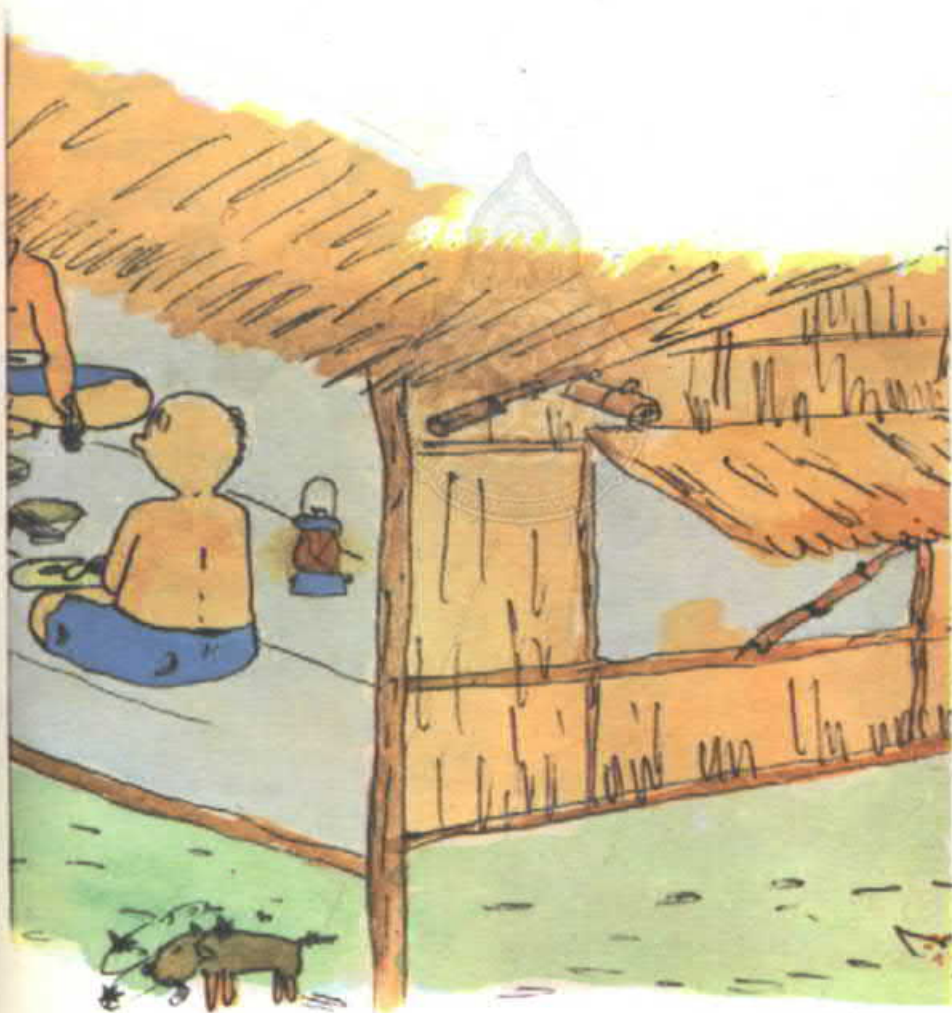
แล้วเข้าครัวมีวิธีบชตะมะพร้าว
แกงขี้เหล็กเสร็จไวไม่แซ่เขื่อน
เอาฝาหม้อปิดแกงที่ปรุงไว้
ทั้งพ่อแม่ลูกชายต่างมึนงง

ทำกับข้าวโอชาหาใครเหมือน
แล้วร้องเตือนพวกเรามาเข้าวง
ยาเบื่อไหลลงแกงแรงพิษสง
แล้วล้มลงดับดินสิ้นชีวัน

ด้วยเจ้าแพรวางยาฆ่าสุนัข
เขาจึงต้องตายจากพวกรักไกลกัน
ทำความดีจึงได้มีความสุข
พวกเรายิ่งทำดีมีเมตตา

ได้ประจักษ์ผลกรรมนำโชคคล้าย
เพราะยานั้นปล้นสำเร็จแรงฤทธิ์
ทำความชั่วได้ทุกข์ไม่หรรษา
จะนำพาให้สุขสันต์ทุกวันเอย

ทำความดีจึงได้
 แม้หากทำความชอบ
 ทำความชั่วกรรมกอบ
 ทำบาปน่ายากไร้

ดีตอบ เสนองนา
 ชอบได้
 ทุกข์ส่ง ให้แะ
 มิได้สุขเลย

ชีวิตชาวนา

เรื่องโดย พัชรพร แสงธีระ
 ภาพโดย เลิศฤทธิ์ จินดาพงษ์
 โรงเรียนศรีบุญยานนท์ นนทบุรี

แต่เดิมกาลนานมาประชากรชาวไทย
อาชีพหลักของชาวนาไทยไม่เรรวน
ขอก้าวเพียงการทำนาแต่คราก่อน
ว่านานี้มีประโยชน์ต่อชาวไทย
ข้าพเจ้าอธิบายไว้เป็นหน้า
ต้องทนแดดทนฝนทนหนากหนา
งานที่ทำอาจยังอ่อนผ่อนปลั่งผิด
จากแดนไกลจดจำไว้ไม่ลืมเลือน

ใช้โอกาสวันเวลาทำนาสวน
แต่ละล้วนทำสวนนาทุกคราไป
ควรสังวรณถึงสวนนาอย่าทวนไหว
ได้อาศัยให้ข้าวแก่ชาวเรา
การทำนาของไทยสมัยเก่า
ให้ไทยเฝ้าได้ข้าวกินทุกถิ่นเรือน
ให้ข้อคิดเด็กน้อยไม่เลื่อนเปื้อน
ข้าพเจ้าและเพื่อนจักขอน้อมรับไว้

การหว่านข้าวเพื่อให้โตพอดำได้
เราช่วยกันเต็มใจด้วยไมตรี
เสร็จแล้วช่วยหาบหามหน้าที่
ใครมาเทียบเปรียบน้ำใจของชาวนา

ประเพณีชาวไทยสมัยเก่า
ว่าชีวิตของชาวนาน่ายินดี
มีพิธีลงแขกแปลกดีไหม
ถึงเก็บเกี่ยวก็จับเดี่ยวเกี่ยวข้าวกัน

ขอแต่ให้เพื่อนบ้านช่วยเต็มที่
มิได้มีร้อใจใครนินทา
หัวใจนี้ไม่มีเมินเกินจกหา
ช่วยดำกล้าพร้อมกันมันไมตรี
คุณตาเล่าให้ฟังทั้งน้องพี่
เมื่อข้าวสุกเต็มทุ่งก็เกี่ยวพลัน
ชาวนาไทยสามัคคีมีใจมัน
อย่างสุขสันต์ไม่บ่นแม้คนเดียว

เมื่อเก็บเกี่ยวเสร็จสรรพจับเพื่อนหวด

ใช้ควายนวดย่ำไปหลายหลายเที่ยว

ข้าวหลุดร่วงบนลานกวาดกันเกรียว

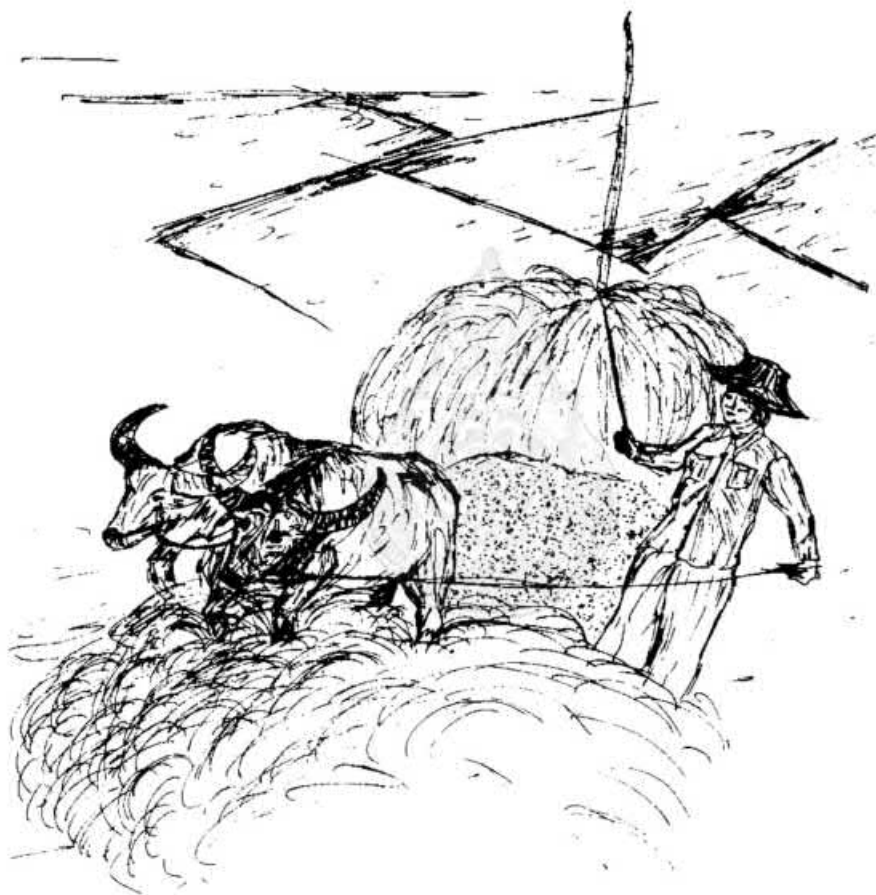
กองข้าวสูงแลเหลียวน่าชื่นใจ

โกยข้าวออกจากลานช่วยกันผัด

เพื่อขจัดฝุ่นละอองเกลบกองใหญ่

เหลือข้าวเปลือกดีดีสีต่อไป

หรือเก็บไว้ใช้อย่างอื่นให้ชื่นทรวง

ขี้นสวรค์

from FOLK TALES FROM ASIA BOOK I

เรื่องโดย สุภาภรณ์ อวยชัย

ภาพโดย เอกฤทธิ์ ประดิษฐ์สุวรรณ

โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑๓๐ FOLKTALES FROM ASIA BOOK I

๑๐๑ ASIAN CULTURAL CENTRE FOR UNESCO

จะขอเล่าเรื่องราวแต่นานมา
ยังคงมีนคราเมืองใหญ่
องค์ราชาผู้ครองกรุงไกร
ทั้งอันใหญ่ไฉไลเบาปัญญา

อันพระองค์ทรงมีมหาอำมาตย์
 สุดเจดียวณลาตยั้งจรัญจรัญนา
 พระราชาทรงได้ฟังพา
 ครวสเรียกเข้าหาทุกคืนวัน

กษัตราจึงทรงขอคำสัตย์
 ให้แนชัตเจ้าอย่าลืหนี้จากฉัน
 มหาอำมาตย์รีบตอบโดยเร็วพลัน
 ตัวข้าพนี้ไม่มีทั้งพระองค์
 ถึงแม้ว่าจะเสด็จไปแห่งไหน
 ขอตามไปสวดแต่พระประสงค์
 บนสวรรค์ในนรกต่างจានง
 จะยังคงรับใช้ตลอดกาล

ในวันหนึ่งราชาประพาสป่า
 บุกฟันฝ่าป่าดงพงไพศาล
 พระราชาสงสัยขอให้อำมาตย์
 อยากให้ท่านอำมาตย์ตอบข้าที
 เหตุใดสนัขจึงจอกนิน
 จึงร้องลั่นสนั่นไปทั่วไพรศวี

อำมาตย์รีบกราบทูลพระภูมิ
 เหตุเช่นนี้เพราะมันหนาวัวอูรา
 มหาดเล็กนั้นหนา คือผู้ผิด
 เพราะไม่คิดติดตามถามไถ่หา
 ปลอຍให้มันไว้ผ้าห่มกายา
 เห็นสมควรจะฆ่าให้วางวาย

พระราชาทรงฟังแล้วจึงตรัส
เจ้าจงจัดซื้อผ้ามามากมาย
แจกให้พวกสุนัขมันห่มกาย
จะเบิกเงินมากมายไม่ว่าเลย

สิ่งประหลาดตลกเล็กตามรับสั่ง
แต่เงินคลังเก็บไว้เองหน้าตาเฉย
ทำเช่นนี้หลายหนจนคุ้นเคย
ไม่มีใครกล้าเฉลยเอ่ยวาจา

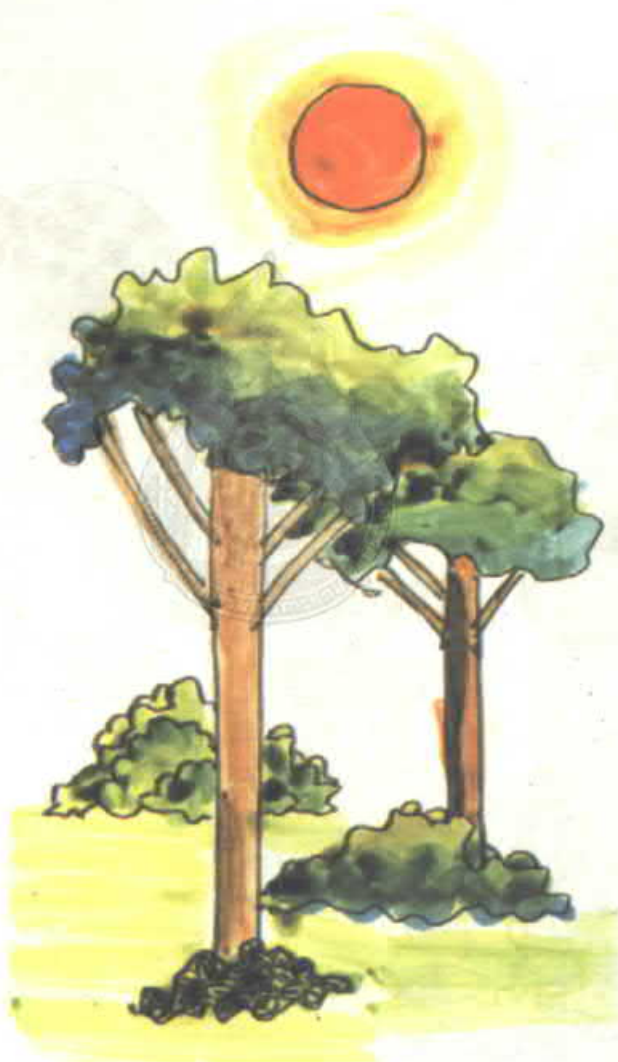
โจรไปทำอำมาตย์ในวันหนึ่ง
 เป็นที่พึงให้ข้าด้วยท่านเจ้าขา
 อย่าให้ข้าต้องเสียซึ่งชีวา
 ข้าจะให้เงินตราพาสุขใจ

อำมาตย์เอกรับคำในทันที
เรื่องเรื่องนี้ข้ารับจัดการให้
เจ้าอย่าได้วิตกกังวลไป
ข้าจะทูลทศัตรีย์ให้เจ้ารอดตาย

ถึงกำหนดวันที่จะประหาร
อำมาตย์ค้านว่าวันนี้ดีเกินหมาย
แขวนคอใครเท่ากับช่วยให้สบาย
ใครซื่อพวยจะได้ไปสวรรค์พลัน

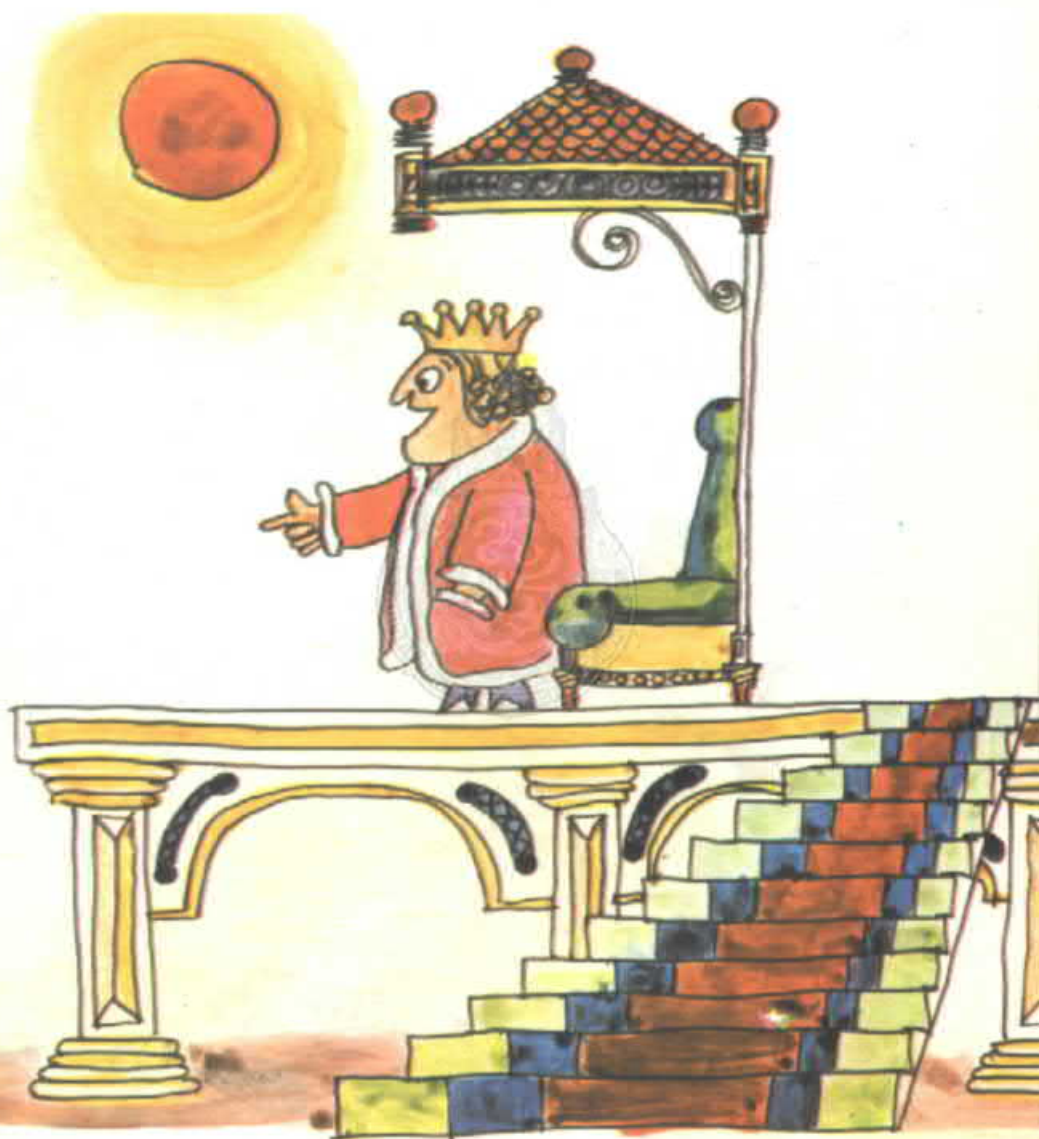

พระราชดำใจจนเนื้อเต้น
แหม...ช่างเป็นเรื่องยอดเยี่ยมจริงนั้น
เราสองคนเจ้ากับข้าไปด้วยกัน
จะได้สุขดังที่ฝันมาช้านาน

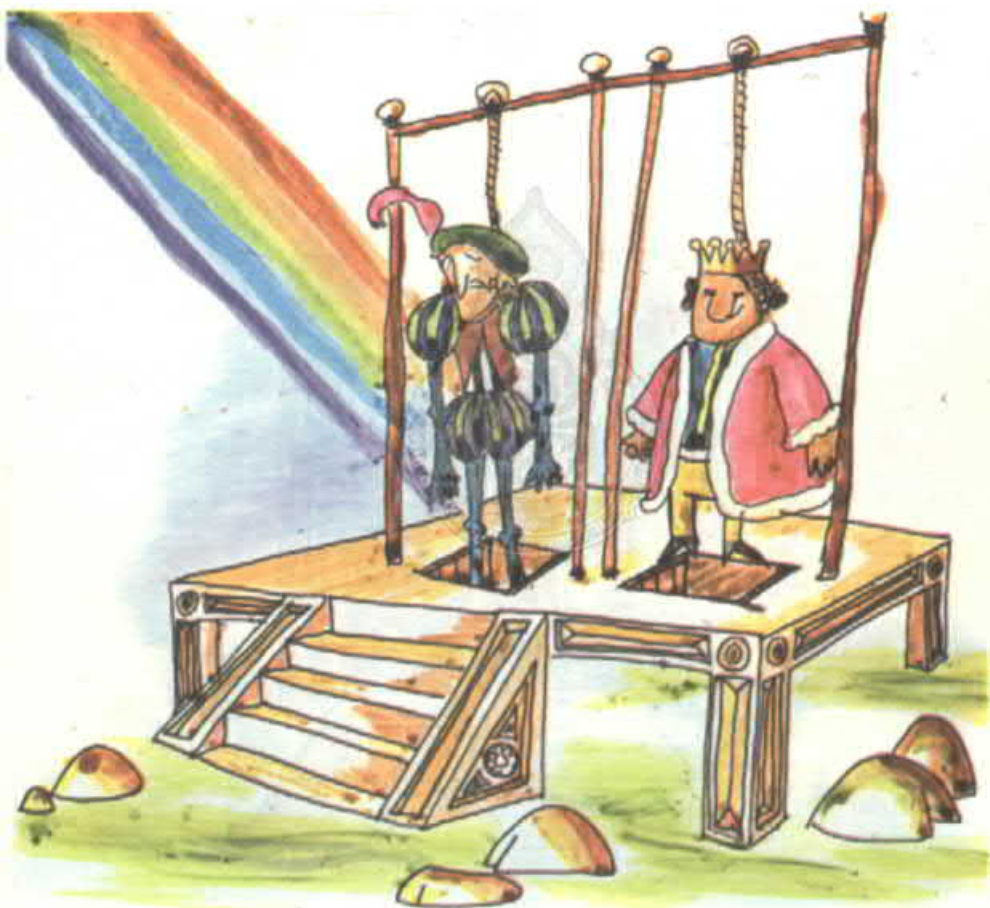
แล้วตรัสสั่งมหาดเล็กนำอำมาตย์
ไปพิณาดแขวนคอที่ประหาร
จะได้ไปนำทางข้าก่อนการ
ถึงวิมานชั้นฟ้าแน่แท้ใจ

มหาอำมาตย์ถูกนำไปแขวนคอ
มีท่นร่ออัปากเอ๋ยคำไซ
พระราชอาชวณคอดนต่อไซวี
ไม่มีใครขัดขวางความจำนง

กษัตริย์กับมหาอำมาตย์นั้น
จะได้พบสวรรค์ตามประสงค์
ไม่มีใครรู้ว่าพระองค์
จะยังคงอยู่ที่ไหนแห่งใดเลย.

นิทานไทยเรื่อง ช้างกับมด

เรื่องโดย ชลลัตตา ชุตินามาศ
ภาพโดย อรวรรณ สุปรัดเวชน์
โรงเรียนสตรีมหาพฤฒาราม

โบราณท่านเล่าว่า
 อดมด้วยอาหาร
 ฝนตกต้องตามกาล
 ดอกไม้งามนำดู
 เติงหรือตหรือเรไร
 ดอกไม้หลายหลากสี
 ช่างชาวพรวรรันตา
 สัมผัสกับสายลม

ยังมีป่าใหญ่ไพศาล
 พืชพันธุ์งามตามฤดู
 พวกสัตว์ผ่านเข้ามาอยู่
 สดสวยอยู่ทั้งฝูงผี
 เติงก้องไพเราะยามราตรี
 กลิ่นหอมหวานชวนให้ดม
 นำธรรมชาติพาชื่นชม
 ดูกามสมชมชื่นใจ

ภัยร้ายกรายเข้ามา

มีเรื่องร้ายร้อนใจ

มีทุกข์ทั่วตัวตน

เม่นหมี่ชนะนี้ค่างโค

มีช้างพลายอันธพาล

ทุกตัวต้องหัวหด

พวกสัตว์นัตชุมชุม

ดีแต่พูดมากมาย

ทั่วทั้งป่าฟ้าเปลี่ยนไป

ทำให้สัตว์ทุกซอกซอ

จนกระทั่งสัตว์ใหญ่โต

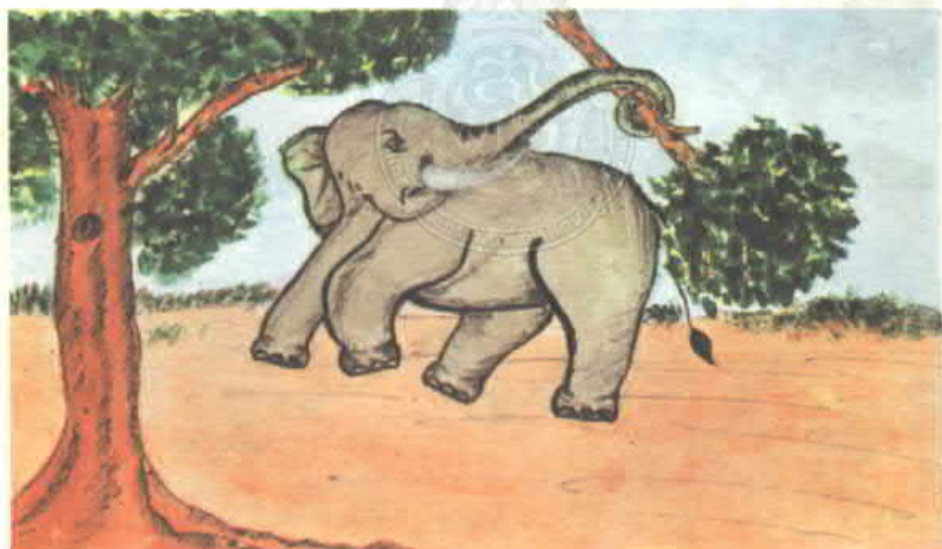
แมลงหวี่ผึ้งฝูงมด

เที่ยวระรานมาปรากฏ

เพราะกลัวมันจะทับตาย

ไปประชุมเพื่อผ่อนคลาย

ไม่ได้คิดใคร่ครองดี

พลายทะนงอะหังการี
 พวกสัตว์ทำพุดดี
 อย่าทำเป็นหมดทำ
 ปล่อยเวลาเนิ่นนาน
 ช้างก็กระหนองไพร
 อ่อนเพลียละเหี่ยกาย
 มदनนั้นพลันเตือตดาล
 เข้าวรูกัดทั้งหมด

นานเวลานับแรมปี
 จึงต้องพบกับภัยพาล
 ขึ้นชักช้าไม่เป็นการ
 มีทันทำลายเจ้าพลาย
 ระรานไปไม่เว้นวาย
 ล้มตัวหลับทับฝุ่นมด
 ต่างรุกรานไม่ละลด
 ช้างทรมานพลันขาดใจ

ฟ้าใหม่ได้เวียนมา
 ดำมืดสุขทั่วไป
 มตคิดว่าตัวเก่ง
 โอ้อวดว่าตนมี
 วันหนึ่งฝนตกหนัก
 พวกสัตว์พากันตาย
 สัตว์ใหญ่หักกิ่งไม้
 พวกมดรับจนเจือ
 มดได้ขึ้นก่อนไม้
 แมลงบินไปเพื่อที่
 ฝนหยุดตกน้ำลด
 สัตว์เริ่มรู้ว่า
 พวกที่เก่งวันนั้น
 พบความอ่อนแอได้
 การรวมพลังนั้น
 ปกป้องผองภัยนานา

ในบรรดาพวกสัตว์ใคร
 ทั้งเล็กใหญ่ในวานี
 ทำเป็นแบ่งบังอวดดี
 ความสามารถฆ่าช้างพลาย
 ดันไม้หักล้มมากมาย
 ที่รอพร้อมกันช่วยเหลือ
 นำไปให้ใช้แทนเรือ
 ว่ายน้ำในน้ำใจดี
 ขนพวกไข่อ่อนที่มี
 จะเที่ยวหาอาหารมา
 ฟ้าก็สดใสทั่วป่า
 ไม่มีใครเก่งเกินใคร
 ย่อมจะมีเหตุทำให้
 ไม่วันนั้นก็วันหน้า
 จะนำผลให้ทันตา
 ด้วยพลังสามัคคี

แม่จ๋า

เรื่องโดย วนิดา กลิ่นเกลี้ยง
โรงเรียนศรีบุญยานนท์
ภาพโดย สนาม ดวงวิเชียร
โรงเรียนธัญบุรี

แม่จำ.....

แม่ถนอมกล่อมเกลี้ยงเฝ้าเลี้ยงดู
ถึงไร้พ่อก็ยังมิแม่ที่รัก
ลูกอยากได้สิ่งของที่ต้องใจ

จำไว้ว่าครั้งที่มีแม่อยู่
แม่อุ้มชูลูกน้อยคอยห่วงใย
เฝ้าพุ่มพักด้วยกมลจนโตใหญ่
แม็ก็นำมาให้ไม่เกียจจน

แม่ตุแถมยามลูกป่วยช่วยปลอบจิต
 แม่ลูกไม่กินยาแม่มาวอน
 เริ่มเข้าเรียนแต่ใจลูกไม่ชอบ
 เกิดเป็นคนไร้วิชาพาไม่ดี

แม่ช่างคิดเอาใจใส่ไม่ถ่างถอน
 ยามลูกร้อนยังกอดแม่พั่ว
 แม่ก็ปลอบลูกผู้ขายยาได้หนี
 จนลูกนี้ค่อยค่อยคิดคล้อยตาม

มีครึ่งหนึ่งยังฝังในจิต
 “ลูกไม่มีพ่อคำมั่นประเดาม
 แต่ลูกก็ยังงงสงสัยมาก
 ลูกยืนคำที่แม่ตอบพร้อมปลอบใจ

เพื่อนมันคิดวังเกียจเฝ้าเหยียดหยาม
 มีแต่ความขุ่นแค้นแน่นทรวงใน
 จึ่งเอ่ยปากถามแม่ดู “พ่ออยู่ไหน”
 “พ่อเจ้าไปสู่สวรรค์ชั้นวิมาน”

ทั้งแม่ลูกมองหน้าน้ำตาไหล
พ่อพลีชีพเพื่อชาติคงดำรงนาน
อันความหวังกำลังใจแม่ให้ลูก
ของลูกนั้นหนักหนาค่าอนันต์
แต่วันนี้ลูกเศร้าเหงาที่สุด
ไม่มีแล้วตอนนี้ไม่มีใคร
แม่จ๋า.....อยู่ไหนใจลูกเหงา
ทั้งลูกไว้ให้หมองต้องเผชิญ

“แม่ภูมิใจเลือดพ่อก็ทหาร
หากคนพาลมันดื้อก็ช่างมัน”
จึงฟันผูกดวงใจซึ่งในขวัญ
คำว่ารำพันแม่มอบเพื่อปลอบใจ
ชีพแม่หยุดสิ้นลมธรรมเพียงไหน
เพราะแม่ทั้งลูกไปไกลเหือดเกิน
ไม่เห็นเงาไม่เห็นร่างมาท่างเห็น
กับการเดินทางที่มีน้ำตา

แดนสีขาวที่อยู่ไหน
 ขอแม่ไปสถิตสวรรค์นั้นเถิดหนา
 แมื่อยามัวห่วงคณิงถึงลูกยา
 การณ์ข้างหน้าเป็นอย่างไรลูกไม่กลัว
 มีความพร้อมที่จะสู้อยู่เต็มจิต
 จะไม่คิดหนีไหนให้ปวดหัว
 เรื่องเกลือกกตัญจะชั่วร้ายลูกไม่ทำ
 ลูกจะทำดีไว้ไม่เมาเมา

สวรรณคัมภานนา

เรื่องโดย ประสาร ใจกล้า

ภาพโดย จริญญา หวานนนา

โรงเรียนประชารานบุรีอุปถัมภ์

ในปัจจุบันนี้ ความสับสนย่อมเปลี่ยนแปลงสภาพของสังคมแวดล้อม และสังคม ทำให้ศิลปะและความสวยงามทางธรรมชาติอันดีของไทยก็เปลี่ยนแปลงไปเช่นกัน

ในโอกาสอันดีซึ่งคณะกรรมการได้จัดให้มีการแสดงออกทางด้านความคิดและศิลปะ เพื่อเป็นการส่งเสริม และรักษาไว้ซึ่งศิลปะและวัฒนธรรมไทย รวมไปถึงความสวยงามทางธรรมชาติอีกด้วย เพื่อให้สังคม เหล่านี้คงอยู่ตลอดไป

เมื่อรุ่งแจ้งแสงทองส่องสาดฟ้า
 ดาวดวงใหญ่ไ้ม่กว่าเข้ามาดล
 เหล่าวิหคนกกาออกหาเหยื่อ
 มันไปทั่วทุกแคว้นแม่น้ทางไกล
 ในยามสางอุษาฟ้าวิเวก
 พวกชาวบ้านยืนเสียงสำเนียงมัน
 ต่างพากันหุงข้าวคลุกเกล้าแกง
 ไม่ควรปล่อยเวลามีค่าไป

ดวงจันทร์เคลื่อนกลับลับเวหน
 ให้ได้ยลแทนจันทร์ที่ลาไป
 เอาไว้เพื่อเลี้ยงชีวิตจิตสทไส
 สุขฤทัยรื่นรมย์เมื่อชมมัน
 เอ็ก อี เอ็ก ไก่โก่งส่งเสียงขัน
 ก็ผลุนผลันพลันตื้นขึ้นติดไฟ
 รีบจัดแจงให้เสร็จมิช้าได้
 รีบทำไว้ดีกว่ามารีตกราย

แสงระวีเจิดจ้าฟ้าฟุ้ง
 ถือข้าวกล้ารุ่งรังทั้งจุงควาย
 เอาต้นข้าวที่จะเพาะเจาะจงปัก
 ดูเขียวสดดงงามอร่ามตา

ตะวันนึ่งดั่งดวงตะวัน
 อ่อนระโหยโรยแรงแสงแดดกระไร
 แต่ยังมีวิหคเหล่านกรรือ
 มันจู้จี้พรวดพราดจ่านรรจา

ต่างคนมุ่งทุ่งนาเวลาสาย
 ค่อยค่อยย้ายเขียงย่างสู่กลางนา
 เว้นช่วงพักเป็นแนวแถวสง่า
 ยามลมพายุพัดปลิวพลิกพลิ้วใบ
 ชานาผละงานที่ก่อต่อไม่ไหว
 ทั้งเหวี่ยงโคลไหลทั่วทั้งกายา
 เสี่ยงแซ่ซ้องสุขเพิ่มเริ่มพรรษา
 บนพญากิ่งใหญ่ไถ่ไถ่ลือ

สายน้ำระริกเจ๋อยเร่ยเร่ยไหล
 แสบันเท็งเร้งร่าน่าเอ็นดู
 ทั้งปลาหมอปปลาตะเพียนเวียนเป็นทิว
 ไผ่ล่ตรงโน้นตรงนั้นมันหายใจ

อาทิตย์คล้อยลอยลอบพลบค่ำ
 ชาวนาเห็นตเห็น้อยอ่อนกัจรลา
 ตะวันลับดับแสงทุกแห่งมืด
 ต่างพากันพักผ่อนนอนทุกคน

ปลาก็ไหวว่ายวนปนเป็นหมู่
 มันเลี้ยวवलตลอดคุเป็นคู่ไป
 อีกปลาชีวปลาสร้อยทั้งน้อยใหญ่
 ตามวิสัยปลาน้อยลอยธารา
 ค่อยค่อยดำดิ่งลงตงพุกชา
 ريبโคลคลาจากทุ่งม่งถันตน
 ลมเย็นซัดฟ้ามัวสลัวหม่น
 เพื่อเตรียมตนรอวันใหม่มาให้ชม

ผืนแผ่นดินถิ่นทองของเรา
 ทั้งป่าดงพงพวนน่านิยม
 เราก็คือไทยทำนาก็ไทยมิใช่หรือ
 จงช่วยกันเร่งรัดพัฒนา
 ให้คงอยู่คู่ไทยไว้เป็นนิ
 รวมกำลังเอาไว้ในไทยเรา
 ธรรมชาติบ้านเราภูเขาลำ
 จงช่วยกันพิทักษ์ไทยด้วยใจปอง

ช่างแสนดีมีสุขสนกสม
 ไร่อารมณ์สดใสไม่เบื่อตา
 จะงอมมีอยู่ท่าไม้ไทยเจ้าขา
 เร่งรักษาธรรมชาติของบ้านเรา
 จงอย่าคิดทำลายให้ไทยเศร้า
 อย่าปล่อยให้ใครเขามาเข้าครอง
 ต้องรักษาเอาไว้ไทยทั้งผอง
 ให้หวานทองเป็นสวรรค์ของบ้านนา

หนังสือส่งเสริมการอ่าน
เรื่อง
บทร้อยกรองของเยาวยุวกนักเขียน

พ.ศ. ๒๕๑๙

สกาชิต
!
คากลอบ

ระดับมัธยมศึกษา
กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

